

**Програма екзамену
з курсу «Українські студії»**

Поля форми	Опис поля форми
	<i>Київський університет імені Бориса Грінченка</i>
Підрозділ	<i>Факультет суспільно-гуманітарних наук</i> <i>Факультет української філології, культури і мистецтва</i> <i>Факультет права та міжнародних відносин</i>
Кафедра	<i>Кафедра історії України</i> <i>Кафедра української мови</i> <i>Кафедра публічного права</i>
Програма екзамену з дисципліни	«Українські студії»
Курс	<i>I</i>
Спеціальність (спеціалізація)	<i>029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»</i>
Формат: очний / дистанційний	Очний формат проведення екзамену Очний формат проведення екзамену з курсу «Українські студії» передбачає виконання підсумкового контролю у вигляді письмової роботи. Студенту пропонується до вибору екзаменаційний білет із завданнями, відповідно до кожного із блоків: <ul style="list-style-type: none"> - блок «Історичні студії» передбачає написання розгорнутої письмової відповіді на одне питання; - блок «Культура усного і писемного мовлення (українська)» передбачає написання розгорнутої відповіді на одне питання; - блок «Права людини, громадянин України» передбачає написання розгорнутої відповіді на одне питання.
Форма проведення: письмова / онлайн- тестування	Дистанційний формат проведення екзамену Дистанційний формат проведення екзамену з курсу «Українські студії» передбачає виконання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування . Під час складання екзамену студент має вийти на відео-зв'язок на платформі Google Meet із включеною камерою та мікрофоном. Онлайн-тестування передбачає виконання студентами тестів розміщених на ЕНК «Українські студії (1 курс ІБАС, денна)» в рубриці «Підсумковий контроль: екзамен» : <ol style="list-style-type: none"> 1) 13 тестових завдань з блоку «Історичні студії»; 2) 14 тестових завдань з блоку «Культура усного і писемного мовлення (українська)»; 3) 13 тестових завдань з блоку «Права людини громадянина України». <p>Можливість відповіді на тестові завдання активізується під час проведення іспиту відповідно до графіку атестаційного тижня. Студенту для виконання кожного тесту надається одна спроба (відповідно по 27 хв. на кожен тест).</p>
Тривалість проведення	<i>2 академічні години</i>

<p>Максимальна кількість балів</p>	<p>40 балів</p>		
	<p style="text-align: center;">Критерії оцінювання підсумкового контролю в очному форматі</p> <p>Письмова робота з блоку «Історичні студії» – 13 б.</p> <p>Письмова робота з блоку «Культура усного і писемного мовлення» – 14 б.</p> <p>Письмова робота з блоку «Права людини, громадянина України» – 13 б.</p>		
Критерії оцінювання письмової відповіді			
№ з/п	Максимальна кількість балів	Рівень знань	Опис критерію
1	35–40	Відмінно (високий рівень знань)	<p>Відповідь студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> • містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; • демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних і теоретичних положень; • вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; • демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; • здатність робити власні висновки в разі поставлених запитань.
2	25–34	Добре (достатній рівень знань)	<p>Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, проте наявні наступні недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; • окремі формулювання є нечіткими; • міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.
3	15–24	Задовільно (середній рівень знань)	<p>Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістового характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правиль логіки при поданні матеріалу; • відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання; • у роботі багато грубих орфографічних помилок.
4	1–14	Незадовільно (низький рівень знань)	<p>Студент взагалі не відповів на питання або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого</p>

			питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.
--	--	--	---

Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування

Тест з блоку «Історичні студії»

Кількість тестових завдань – **13**.

Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в **1 бал**.

Максимальна кількість балів – **13**.

Тест з блоку «Культура усного і писемного мовлення»

Кількість тестових завдань – **14**.

Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в **1 бал**.

Максимальна кількість балів – **14**.

Тест з блоку «Права людини громадянина України»

Кількість тестових завдань – **13**.

Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в **1 бал**.

Максимальна кількість балів – **13**.

Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування

№ з/п	Максимальна кількість балів	Рівень знань	Опис критерію
1	35–40	Відмінно (високий рівень знань)	Студент глибоко і міцно засвоїв матеріал, кількість помилок у тестових завданнях є мінімальною
2	25–34	Добре (достатній рівень знань)	Студент твердо знає матеріал, але допустив окремі помилки під час відповіді на тестові завдання
3	15–24	Задовільно (середній рівень знань)	Студент знає тільки основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає помилки під час відповіді на тестові завдання
4	1–14	Незадовільно (низький рівень знань)	Студент не знає матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на тестові завдання

Перелік допоміжних матеріалів	<i>Комп'ютерна техніка, доступ до мережі Інтернет, підключення до платформи Google Meet</i>
Орієнтовний перелік питань	<p>Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену з блоку «Історичні студії»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості цивілізації і ментальності українців. 2. Духовний і матеріальний світ Трипільської цивілізації. 3. Цивілізаційний спадок давніх кіммерійців, скіфів та сарматів в Україні. 4. Внесок античної цивілізації Північного Причорномор'я в суспільно-політичний та культурний розвиток України. 5. Язичництво як світогляд і релігійна система давніх слов'ян. 6. Державотворчі процеси на теренах Русі-України у IX–X ст.

7. Християнізація Русі як цивілізаційний вибір.
8. Держава Русь за часів Володимира та Ярослава.
9. Королівство Русь в кінці XII – першій половині XIV ст.
10. Проблема «київської спадщини»: історичний контекст і сучасність.
11. Монгольська навала: Україна в зіткненні європейської цивілізації із кочовою цивілізацією.
12. Боротьба за спадщину Русі-України у XIV ст.
13. Україна в державних проєктах Польської корони та Великого князівства Литовського: XIV – середина XVI ст.
14. Люблінська унія: оцінки та інтерпретації.
15. Берестейська унія: оцінки та інтерпретації.
16. Острозька академія, братські школи, езуїтські колегіуми: українські інтелектуальні осередки XVI– XVII ст.
17. Культура Ренесансу та бароко: європейські та національні традиції.
18. Українська козацька держава: етапи становлення.
19. Політичний вибір Б. Хмельницького 1654 р.: історична правда та міфи
20. Політичний вибір І. Мазепи 1708 р.: історична правда та міфи
21. Кримське ханство: шлях від ворога до союзника.
22. Експансія Російської імперії проти Речі Посполитої та ліквідація української автономії.
23. Релігійний діалог і соціокультурний розкол України XVII– XVIII ст.
24. Інкорпорація українських земель до складу Російської імперії в першій половині XIX ст.: методи та засоби.
25. Українське національне відродження XIX ст.: сутність і періодизація.
26. Історична пам'ять про козацьку Україну у творчості українських діячів культури XIX – початку XX ст.
27. Революція 1848–1849 рр. в Австрійській імперії та її вплив на розвиток українського національного руху.
28. Пошуки українського месіанізму. Кирило-Мефодіївське братство.
29. Громадівство, як український народницький міф. Ідеологія соборності.
30. Модернізація др. пол. XIX ст. – початку ХХ ст. в Україні у реаліях двох імперських систем.
31. Західноєвропейські впливи на національну еліту Галичини (І.Вагилевич, Я.Головацький, М.Устиянович).
32. Внесок українських інтелектуалів у формування історичної пам'яті українського народу (М.Максимович, М.Костомаров, П.Куліш).
33. Боротьба національних ідей на теренах України. Конструктивні і деструктивні міфи (козацький міф, Переяславська легенда, легенда Люблінської унії).
34. Народництво як українська інтелектуальна відповідь на державницькі ідеї польських і російських інтелектуалів (В.Антонович, М.Драгоманов, О.Кониський, О.Барвінський).
35. Націонал-демократичний табір у боротьбі за політичну і культурну окремішність (І.Франко, М. Грушевський, К. Левицький, С. Єфремов, Б. Грінченко, І. Липа).
36. Політичний етап українського руху. Між самостійництвом і автономізмом. (Ю. Бачинський, М. Міхновський, С. Петлюра, Л. Юркевич).
37. Український консерватизм як відповідь на поширення соціалістичних ідей (В. Липинський, Є. Чикаленко).
38. Соціокультурні процеси в Україні 2 і половини XIX ст. – початку ХХ

ст.: національний і європейський контексти.

39. Маргіналізація, акультурація та причини подвійної лояльності українського соціуму у др. пол XIX – поч. ХХ ст.
40. Мова як важіль імперського впливу на розгортання культурно-національного руху.
41. Доля розділеної нації в умовах Першої світової війни.
42. Українська революція в контексті державотворення та україно-російського протистояння.
43. Політика Центральної Ради та Української держави гетьмана П. Скоропадського: здобутки та прорахунки.
44. Встановлення радянської влади в Україні та утворення СРСР.
45. Політика «українізації» 20-х – початку 30-х рр. ХХ ст.: причини, характер та наслідки.
46. Голодомор-геноцид 1932–1933 р. як інструмент знищення української нації.
47. Під ідеологічним тиском комунізму: «Розстріляне Відродження» та «Великий терор».
48. Організація українських націоналістів (ОУН): утворення, ідеологія та діяльність.
49. Україна у Другій світовій війні: між двома тоталітарними режимами.
50. Зміни і трансформації в економічному та політичному середовищі України у 1950–1980 рр.
51. Український рух опору 1950–1980 рр.: напрями, сутність, діяльність.
52. Особливості розвитку української культури у 1950–1980 рр.
53. Доля кримськотатарського народу України у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.: від депортациї до репатріації.
54. Самоусвідомлення українців і України в кінці 1980 – на початку 1990 років.
55. Народний Рух України та його політична роль.
56. Розпад Радянського Союзу та відновлення державності в Україні.
57. Революції в Україні: причини і результати.
58. Деколонізаційні процеси в незалежній Україні: «посттоталітарне», «пострадянське», «національне», «європейське».
59. Україна в російських проектах «відновлення СРСР», розв'язання загарбницької війни проти України.
60. Українська діаспора як частина української нації.

Орієнтовний перелік питань та творчих завдань для підготовки до екзамену з блоку «Культура усного і писемного мовлення»:

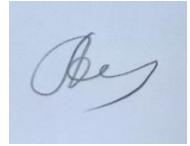
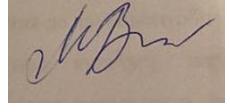
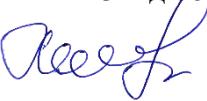
1. Генеалогія української мови та чинники ідентичності українців, українства.
2. Основні складники ДНК-генеалогії.
3. Маркери генеалогії української мови.
4. Генеалогічна парадигма в художньому та публіцистичному стилях.
5. Значення функційних стилів стилів у фаховій діяльності.
6. Функційні стилі та їх підстилі.
7. Особливості використання у професійній діяльності поєднання основних функційних стилів (офіційно-діловий, науковий, розмовний (усна та писемна форми)).
8. Форми реалізації функційних стилів у практиці ділового спілкування.

9. Фахова взаємодія, спілкування, комунікація, їх особливості та відмінності.
10. Види фахової взаємодії, етапи спілкування.
11. Мова, мовлення і спілкування.
12. Вербалні та невербалні засоби спілкування.
13. Поняття «культура мови» та «мовлення», «комунікація» у фаховій діяльності фахівця .
14. Комуникативні ознаки культури мовлення у мові медіа та реклами.
15. Вплив мови медіа, реклами на культуру мови, мовлення фахівців .
16. Вплив мовних та позамовних чинників на дотримання мовних норм (орфоепічних та акцентуаційних) у професійній діяльності майбутнього фахівця.
17. Роль словників у професійному мовленні фахівця. Типи словників.
18. Дотримання орфоепічних норм та їх вплив на виразність усного мовлення у професійному спілкуванні фахівця різноманітних установах та закладах освіти.
19. Дотримання граматичних норм під час продукування лексем.
20. Приклади порушення мови емоційно зниженою лексикою., словами-паразитами, плеоназмами, тавтологією.
21. Етика спілкування у професійному середовищі працівника установи.
22. Шляхи підвищення культури мовлення сучасного фахівця .
23. Орфоепічні норми в професійному мовленні. Особливості вимови голосних і приголосних звуків в українській мові.
24. Явище асиміляції фонем.
25. Складні випадки наголошування слів.
26. Порушення орфоепічних, акцентуаційних норм. Шляхи усунення аномативності.
27. Шляхи комунікативного впливу у професійному спілкуванні працівника відповідного закладу чи установи.
28. Дотримання граматичних норм під час комунікації.
29. Приклади порушення мови емоційно у процесі комунікативного впливу.
30. Етика комунікативного впливу у професійному середовищі працівника відповідної
31. Поняття про мовний етикет та складники словникового запасу сучасного фахівця відповідної установи.
32. Умови досягнення високого рівня мовного етикету працівника відповідного закладу (установи).
33. Вербалні й невербалні засоби впливу на якість професійного спілкування.
34. Шляхи підвищення багатства (різноманітності) фахового мовлення сучасного фахівця відповідного закладу (установи).
35. Особливості спілкування з урахуванням гендерного рівня.
36. Лексичні маркери виокремлення гендеру та вікового спілкування.
37. Граматичні маркери виокремлення гендеру та вікового спілкування.
38. Поняття мовної норми та аномативність у фаховій комунікації.
39. Взаємодія прескриптивної та дескриптивної мовної норми та її вплив на культуру лінгвального простору сучасного фахівця.
40. Словники, довідникова література педагогічної галузі.
41. Проблема кодифікації лексичних одиниць.
42. Український правопис та нові вимоги до писемного мовлення.
43. Графічна норма та причини аномативності.

44. Кодифікація мовних інновацій.
45. Шляхи запобігання порушень графічної, орфографічної норми в офіційно-діловому стилі.
46. Лексикологія і лексикографія сучасної української літературної мови.
47. Професійна лексика, термінологічна лексика.
48. Нормативне використання багатозначних слів та омонімів у професійному мовленні педагогічного працівника (перекладача).
49. Особливості використання паронімів, синонімів, пурізмів.
50. Джерела фразеологізмів. Фразеологічні словники.
51. Фразеологізми в діловому мовленні сучасного фахівця.
52. Морфологічні норми української мови, їх реалізація у професійному мовленні.
53. Граматичні парадигми вживання іменниківих форм у фахових текстах.
54. Граматичні парадигми вживання прикметників у професійному спілкуванні.
55. Граматичні парадигми вживання числівників в офіційно-діловому стилі та усному мовленні фахового спілкування.
56. Граматичні парадигми дієслів та дієслівних форм у функціональних стилях фахової діяльності.
57. Прийменники у діловому мовленні. Особливості перекладу прийменників.
58. Синтаксичні норми професійного спілкування фахівця відповідного закладу.
59. Причини виникнення порушення синтаксичних норм.
60. Шляхи усунення синтаксичної аномативності у фаховій діяльності.

Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену з блоку «Права людини, громадянства України»:

1. Людина, особа та громадянин: співвідношення понять
2. Права людини: поняття, сутність та риси
3. Еволюція становлення та розвитку основоположних прав людини і громадянина.
4. Позитивізм та природно-правова теорія про права людини.
5. Класифікація прав людини і громадянина.
6. Поняття конституційно-правового статусу людини і громадянина та його зміст.
7. Принципи конституційно-правового статусу людини і громадянина.
8. Громадянство України як елемент правового статусу.
9. Закріплення прав свобод і обов'язків людини і громадянина в Конституції України.
10. Поняття, особливості особистих прав та свобод людини і громадянина.
11. Право на життя та здоров'я.
12. Право на свободу та на особисту недоторканість, право на повагу до гідності.
13. Право на недоторканість житла та право на таємницю особистого життя.
14. Свобода світогляду віросповідання, свобода пересування та право вільного вибору місця проживання.
15. Поняття, природа та особливості політичних прав та свобод.
16. Право на громадянство.
17. Право на інформацію (право на доступ до інформації).

	<p>18. Право на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації.</p> <p>19. Право на участь в управлінні державними справами та право на звернення.</p> <p>20. Право вільно обирати та бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування.</p> <p>21. Право на свободу зборів, мітингів.</p> <p>22. Поняття та види економічних прав і свобод.</p> <p>23. Поняття та види соціальних прав і свобод.</p> <p>24. Поняття та види культурних прав і свобод.</p> <p>25. Поняття механізму правового захисту прав людини та його структурні елементи.</p> <p>26. Судовий захист прав і свобод людини: поняття, зміст.</p> <p>27. Позасудовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина</p> <p>28. Інститут Уповноваженого з прав людини: правовий статус, повноваження, організація діяльності та гарантії діяльності.</p> <p>29. Універсальна система захисту прав людини.</p> <p>30. Регіональна система захисту прав людини.</p>
Екзаменатор Завідувач кафедри історії України	<p>Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії України: протокол №4 від 08.11.2023 р.</p> <p>R. P. Куцик</p> <p>A. V. Гедьо</p>
Екзаменатор Завідувач кафедри української мови	<p>Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови: протокол №13 від 16.11.2023 р.</p> <p>V. F. Александрова</p>
Екзаменатор Завідувач кафедри публічного права	 <p>M. O. Віntonів</p> <p>Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного права: протокол №3 від 08.11.2023 р.</p> <p>O. I. Чаплюк</p> <p>Г. П. Власова</p>